

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Na'amah The Ammonite – Wife of King Solomon

1. מל"א יד, כא, לא

" ורחבעם, בן-שלמה, מלך, ביהודה; בן-ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלם, העיר אשר-בחר יהוה לשום את-שמו שם מכל שבטי ישראל, ושם אמו, נעמה העמנית"

" וישכב רחבעם עם-אבתיו, ויקבר עם-אבתיו בעיר דוד, ושם אמו, נעמה העמנית; וימלך אביים בנו, תחתי. "

Meanwhile, Rehoboam son of Solomon had become king in Judah. Rehoboam was forty-one years old when he became king, and he reigned seventeen years in Jerusalem—the city the LORD had chosen out of all the tribes of Israel to establish His name there. His mother's name was **Naamah the Ammonitess**.

Rehoboam slept with his fathers and was buried with his fathers in the City of David; his mother's name was **Naamah the Ammonitess**. His son Abijam succeeded him as king.

2. בראשית יב

" א ויאמר יהוה אל-אברם, לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל-הארץ, אשר אראך. ב ואעשה, לגוי גדול, ואברכה, ואגדלה שמיך; ויהי, ברכה. ג ואברכה, מברכך, ומקללך, אאר; ונברכו בך, כל משפחת האדמה. "

The LORD said to Abram, "Go forth from your native land and from your father's house to the land that I will show you. I will make of you a great nation, And I will bless you; I will make your name great, And you shall be a blessing. I will bless those who bless you And curse him that curses you; **And all the families of the earth Shall bless themselves by you.**"

3. יבמות סג, ע"א

" ואמר ר' אלעזר מאי דכתיב ונברכו בך כל משפחות האדמה אמר ליה הקב"ה לאברהם שתי ברכות טובות יש לי להברוך בך רות המואביה ונעמה העמונית "

And Rabbi Elazar said: What is the meaning of that which is written: "And in you shall all the families of the earth be blessed [*nivrekhu*]" ([Genesis 12:3](#))? The Holy One, Blessed be He, said to Abraham: I have two good shoots to graft [*lehavrikh*] onto you: Ruth the Moabite, the ancestress of the house of David, and Naamah the Ammonite, whose marriage with Solomon led to the ensuing dynasty of the kings of Judea.

4. בראשית יט

" כט ויהי, בשחת אלהים את-ערי הפקר, ויזכר אלהים, את-אברהם; וישלח את-לוט, מתוך ההפקה, בהפך את-הערים, אשר-ישב בהן לוט. ל ויעל לוט מצוער וישב בהר, ושתי בנותיו עמו, כי ירא, לשבת בצוער; וישב, במערה--הוא, ושתי בנותיו. לא ותאמר הבכירה אל-הצעירה, אבינו זקן; ואיש אין בארץ לבוא עלינו, כדרך כל-הארץ. לב לכה נשקה את-אבינו יין, ונשכבה עמו; ונחיה מאבינו, זרע. לג ותשקין את-אביהן יין, בלילה הוא; ותבא הבכירה ותשכב את-אביה, ולא-ידע בשכבה ובקומה. לד ויהי, ממחרת, ותאמר הבכירה אל-הצעירה, הן-שכבתי אמש את-אבי; נשקנו יין גם-הלילה, ובאי שכבי עמו, ונחיה מאבינו, זרע. לה ותשקין גם בלילה ההוא, את-אביהן--יין; ותקם הצעירה ותשכב עמו, ולא-ידע בשכבה ובקומה. לו ותהרין שתי בנות-לוט, מאביהן. לז ותלד הבכירה בן, ותקרא שמו מואב; הוא אבי-מואב, עד-היום. לח והצעירה גם-היא ילדה בן, ותקרא שמו בן-עמי; הוא אבי בני-עמון, עד-היום. "

Thus it was that, when God destroyed the cities of the Plain and annihilated the cities where Lot dwelt, God was mindful of Abraham and removed Lot from the midst of the upheaval. Lot went up from Zoar and settled in the hill country with his two daughters, for he was afraid to dwell in Zoar; and he and his two daughters lived in a cave. And the older one said to the younger, "Our father is old, and there is not a man on earth to consort with us in the way of all the world. Come, let us make our father drink wine, and let us lie with him, that we may maintain life through our father." That night they made their father drink wine, and the older one went in and lay with her father; he did not know when she lay down or when she rose. The next day the older one said to the younger, "See, I lay with Father last night; let us make him drink wine tonight also, and you go and lie with him,

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

that we may maintain life through our father." That night also they made their father drink wine, and the younger one went and lay with him; he did not know when she lay down or when she rose. Thus the two daughters of Lot came to be with child by their father. The older one bore a son and named him Moab; he is the father of the Moabites of today. And the younger also bore a son, and she called him Ben-ammi; he is the father of the Ammonites of today.

5. (A) "שהיו סבורות שנתכלה העולם כדור המבול" (בראשית רבה נא)
 (B) "ומפני זה לא תמצא שהזכיר בהן לשון זנות בכל הפרשה, לפי שכוונתם היתה לשם שמיים" (רבינו בחיי בראשית יט לא)
 (C) "אלא אמרו: לא ברא הקב"ה את האדם אלא על פריה ורביה, והרי הוא חרב כדור המבול, מהיכן יש לו להתקיים? הוי לא מילט אותנו הקב"ה אלא לקיימו ממנו?! ולא היו יודעים שסדום בלבד חרבה, אבל היו יודעים שאמרו המלאכים 'כי משחתים אנחנו את המקום הזה'..." (פסקתא רבתי (איש שלום) פסקא מב)
 (D) "והזכיר הכתוב ענין בנות לוט, ולפי דעת רז"ל נתכוונו לטובה. ועל כן זכו לצאת מהן רות המואביה ונעמה העמונית...ועל זה אמר 'ונחיה מאבינו זרע' רמז למלך המשיח, ולכן הזהירה התורה 'לא יבוא עמוני' ואמרו 'עמוני ולא עמונית'..." (דרשות ר"י אבן שועיב פרשת וירא)

6. בראשית רבה פרשה מא

"רבי טוביה בר יצחק אמר: שני אהלים: רות המואביה ונעמה העמונית. דכוותה: קום קח את אשתך ואת שתי בנותיך וגו'. רבי טוביה בר רבי יצחק אמר: ב' אוהלים. רבי יוסי ברבי יצחק אמר: שתי מציאות: רות המואביה ונעמה העמונית. אמר רבי יצחק (תהלים פט): מצאתי דוד עבדי. היכן מצאתיו? בסדום"

7. רש"י בראשית יט, לז

"מואב. זו שלא היתה צנועה פרשה ששמאביה היא, אבל צעירה קראתו בלשון נקיה, וקבלה שקר בימי משה, שנאמר בבני עמון אל תתגר בם - כלל, ובמואב לא הזהיר אלא שלא ילחם בם, אבל לצערן התיר לו:"

8. בבא קמא לח ע"א-ב

"ויאמר ה' אל משה אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה". וכי מה עלה על דעתו של משה לעשות מלחמה שלא ברשות? אלא נשא משה קל וחומר בעצמו. אמר; ומה מדינים שלא באו אלא לעזור את מואב אמרה תורה צרור את המדינים והכיתם אותם, מואבים עצמם לא כל שכן? אמר לו הקב"ה לא כשעלתה על דעתך עלתה על דעתי, שתי פרידות טובות (גוזלים משובחים) יש לי להוציא מהן, רות המואביה ונעמה העמונית...דאילו בכירה דקאמרה מואב אמר לו הקב"ה למשה (דברים ב, ט) אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה מלחמה הוא דלא הא אנגריא עביד בהו צעירה דקאמרה בן עמי א"ל הקב"ה למשה (דברים ב, יט) וקרבת מול בני עמון אל תצורם ואל תתגר בם כלל דאפילו אנגריא לא תעביד בהו ואמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יהושע בן קרחה לעולם יקדים אדם לדבר מצוה שבשביל לילה אחת שקדמתה בכירה לצעירה קדמתה ארבע דורות לישראל עובד ישי ודוד ושלמה ואילו צעירה עד רחבעם דכתיב (מלכים א יד, כא) ושם אמו נעמה העמונית"

The verse states: "And the Lord said to me, do not be at enmity with Moab, neither contend with them in battle" ([Deuteronomy 2:9](#)). What entered Moses's mind, that God had to warn him not to undertake a particular action? Did it enter his mind to wage war with the Moabites without permission? Rather, Moses reasoned an *a fortiori* inference by himself, saying: And if with regard to the Midianites, who came only to help the Moabites harm the Jewish the Torah said: "Harass the Midianites and smite them" ([Numbers 25:17](#)), with regard to the Moabites themselves, is it not clear all the more so that they should be attacked? To counter this, the Holy One, Blessed be He, said to him: That which has entered your mind has not entered Mine, because I have two virtuous fledglings [*feridof*], i.e., girls, to extract from them: Ruth the Moabite, who will be the foremother of the dynasty of David, and Naamah the Ammonite, Solomon's wife, from whom the continuation of that dynasty will emerge. For the sake of these women, the Moabites and Ammonites must not be destroyed.

MOAB — This daughter who was immodest openly proclaimed that the son was born of her father (מאב) but the younger named her child in a euphemistic fashion and was rewarded for this at the time of Moses, as it

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

is said regarding the children of Ammon, (Deuteronomy 2:19) “Do not contend with them” — in any manner at all — whereas in reference to Moab it (Scripture) only forbade waging war against them but permitted them (the Israelites) to vex them (Genesis Rabbah 51:11). As with regard to the descendants of the elder of the two daughters of Lot, who said that the name of her son, whom she conceived with her father, would be Moab, meaning: From father, the Holy One, Blessed be He, said to Moses: “Do not be at enmity with Moab, neither contend with them in battle,” indicating that specifically a full-fledged battle was not authorized but that the Jewish people could impose forced labor [*angarya*] on them. By contrast, with regard to the descendants of the younger daughter, who said her son’s name would be ben Ami, meaning: Son of my nation, merely alluding to the fact she conceived him through an incestuous union, the Holy One, Blessed be He said to Moses: “And when you come near against the children of Ammon, do not harass them, nor contend with them” (Deuteronomy 2:19). In other words, do not contend with them at all; do not even impose forced labor on them. This additional prohibition was a reward for her employing a euphemism when naming her son. And with regard to the daughters of Lot, Rabbi Hiyya bar Abba says that Rabbi Yehoshua ben Korḥa says: A person should always hasten to perform a mitzva, as due to the one night by which the elder daughter of Lot preceded the younger daughter, with the intention of performing a mitzva by bringing children into the world, she preceded her by four generations in having her descendants enter into the Jewish people. They are: Obed, son of Ruth the Moabite, Yishai, David, and Solomon. Whereas, the descendants of the younger daughter did not join the Jewish people until Rehoboam, Solomon’s son, was born, as it is written: “And his mother’s name was Naamah the Ammonite” (I Kings 14:31).

9. דברים כ"ג, ד-ה

" ד לא-יבא עמוני ומואבי, בקהל יהוה: גם דור עשירי, לא-יבא להם בקהל יהוה עד-עולם. ה על-דבר אשר לא-קדמו אתכם, בלחם ובמים, בדרך, בצאתכם ממצרים

No Ammonite or Moabite shall be admitted into the congregation of the LORD; none of their descendants, even in the tenth generation, shall ever be admitted into the congregation of the LORD, because they did not meet you with food and water on your journey after you left Egypt, and because they hired Balaam son of Beor, from Pethor of Aram-naharaim, to curse you.—

10. דברים כג, ח-ט

" ח לא-תתעב אדמי, כי אחיך הוא; לא-תתעב מצרי, כי-גר היית בארצו. ט בנים אשר-יולדו להם, דור שלישי--יבא להם, בקהל יהוה."

You shall not abhor an Edomite, for he is your kinsman. You shall not abhor an Egyptian, for you were a stranger in his land. Children born to them may be admitted into the congregation of the LORD in the third generation.

11. בראשית יד, כא-כג

" כא ויאמר מלך-סדם, אל-אברם: תן-לי הנפש, והרכש קח-לך. כב ויאמר אברם, אל-מלך סדם: הרמתי ידי אל-יהוה אל עליון, קנה שמים וארץ. כג אם-מחוט ועד שרוך-נעל, ואם-אקח מכל-אשר-לך; ולא תאמר, אני העשיתי את-אברם. "

Then the king of Sodom said to Abram, “Give me the persons, and take the possessions for yourself.” But Abram said to the king of Sodom, “I swear to the LORD, God Most High, Creator of heaven and earth: I will not take so much as a thread or a sandal strap of what is yours; you shall not say, ‘It is I who made Abram rich.’”

12. בראשית יב, טו-טז

" טו ויראו אתה שרי פרעה, ויהללו אתה אל-פרעה; ותקח האשה, בית פרעה. טז ולאברם היטיב, בעבורה; ויהי-לו צאן-ובקר, וחסדים, ועבדים ושפחות, ואתנת וגמלים."

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

Pharaoh's courtiers saw her and praised her to Pharaoh, and the woman was taken into Pharaoh's palace. And because of her, it went well with Abram; he acquired sheep, oxen, asses, male and female slaves, she-asses, and camels.

13. יבמות עז ע"א

מתני' עמוני ומואבי אסורים ואיסורן איסור עולם אבל נקבותיהם מותרות מיד טעמא דקרא (דברים כג, ה) על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים דרכו של איש לקדם ולא דרכה של אשה לקדם היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים ונשים לקראת נשים.... דרש רבא מאי דכתיב (תהלים קטז, טז) פתחת למוסרי אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם שני מוסרות שהיו עלי פתחתם רות המואביה ונעמה העמונית דרש רבא מאי דכתיב (תהלים מ, ו) רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אלי לא נאמר אלא אלינו מלמד שהיה רחבעם יושב בחיקו של דוד אמר לו עלי ועליך נאמרו שתי מקראות הללו... "רש"י: נפלאותיך ומחשבותיך אלינו - עלי ועל רחבעם בן בני חשבת לטובה כשהתרת את הנקבות:

14. בראשית רבה נ ח

" ר' תנחומא משום רבי שמואל: ונחיה מאבינו זרע, ונחיה מאבינו בן אין כתיב: כאן, אלא ונחיה מאבינו זרע, אותו זרע שהוא בא ממקום אחר. ואי זה? זה מלך המשיח. .."

15. דעת מקרא מל"א יד, כא

" ושם אמו – פרש את שמה, כי שמשה, כנראה 'גבירה'.... נעמה העמונית – אין ספק שהיתה מיוחסת בת שושלת המולכת בארץ עמון... שהיתה נעמה נכדתו של חנון בן נחש מלך בני עמון.... משמע ששבי בן נחש מרבת בני-עמון נמנה עם ידידי דוד. ומסתבר שדוד הוא שהשיאה לשלמה. והפליגו חז"ל בשבחה ודברו עליה ועל רות המואביה 'אמה של מלכות' בנשימה אחת"

16. ילקוט שמעוני תהילים רמז תתעה

" פתחת למוסרי. פתחת אסורי מתמר, התרת אסורי מרות, דרש רבא אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע שני מוסרות שהיו עלי פתחת, רות המואביה ונעמה העמונית. לך אזבח זבח תודה, חטאת ואשם אינו אומר אלא תודה הוידיה אני חייב לך: "

17. מל"א יד, כא - כד

" כא ורחבעם, בן-שלמה, מלך, ביהודה; בן-ארבעים ואחת שנה רחבעם במלכו ושבע עשרה שנה מלך בירושלם, העיר אשר-בחר יהוה לשום את-שמו שם מכל שבטי ישראל, ושם אמו, נעמה העמונית. כב ויעש יהודה הרע, בעיני יהוה; ויקנאו אתו, מכל אשר עשו אבותם, בחטאתם, אשר חטאו. כג ויבנו גם-המה להם במזות ומצבות, ואשרים, על כל-גבעה גבהה, ותחת כל-עץ רענן. כד וגם-קדש, ה'ה בארץ: עשו, ככל התועבת הגוים, אשר הוריש יהוה, מפני בני ישראל. "

Meanwhile, Rehoboam son of Solomon had become king in Judah. Rehoboam was forty-one years old when he became king, and he reigned seventeen years in Jerusalem—the city the LORD had chosen out of all the tribes of Israel to establish His name there. His mother's name was Naamah the Ammonitess. Judah did what was displeasing to the LORD, and angered Him more than their fathers had done by the sins that they committed. They too built for themselves shrines, pillars, and sacred posts on every high hill and under every leafy tree; there were also male prostitutes in the land. [Judah] imitated all the abhorrent practices of the nations that the LORD had dispossessed before the Israelites.

רד"ק : "הספור הזה להודיע כי הלך אחר מעשה אמו ועבד עבודת גילולים אחרי שנים שלש כמו שאומר בדברי הימים:"

רלב"ג : "כתב זה בספור דברי רחבעם שני פעמים להודיע כי היות אמו עמונית היה סבת חטאו כי גדל על מנהגיה והיא הית' עובדת ע"ג לעת זקנת שלמה כמו שקדם בסוף ספר ד"ה: "

מצודת דוד : " בא לומר, שהנה נדמה להמקור אשר חוצב ממנה, כי אמו היתה בת עובדי כוכבים ומזלות:"

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

18. רלב"ג מל"א כב, לח

" להודיע כי הסבה היה בחטא רחבעם היותו בן נעמה העמונית ולזה כפל הספור כי שם אמו נעמה העמונית ובזה נתבאר אמות מה שזכר בתורה מה הסבה על מה שהזכירה מהתחתן בגוים והוא כי יסיר את בנך מאחרי והנה נעמה היתה כאילו לא נתגיירה כי חזרו לסורן הרע נשי שלמה מגויי הארצות כמו שקדם הספור בזה "

19. תוס' יבמות קט, ע"ב

" רעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים' – אמר ר"י: דהיינו היכא שמשאיין אותן להתגייר או שמקבלין אותן מיד, אבל אם הן מתאמצין להתגייר, יש לנו לקבלם, שהרי מצינו שנענשו אברהם יצחק ויעקב שלא קבלו לתמנע שבאתה לגייר והלכה והחתה פלגש לאליפז בן עשו ונפק מינה עמלק דצערניהו לישראל...וגם יהושע קבל רחב הזונה ונעמה ורות המואבייה..."

20. שו"ת חיים שאל חלק א סימן פז

"ראיתי להר"ן....שכתב דבן גיורת ואביו מישראל פשיטא דכשר למלכות, דהא אבלשום בן מעכה בת תלמי מלך גשורולא היו פוסלין אותו למלכות...מרחבעם שמלך וממנו נשתלשל מלכות בית דוד כמו שהוכחי מרן. והנה התוס'...כתהו דלא סגי אמו מישראל כי אם לשאר שררות אבל מלך חזר ושנה 'מקרב אחיך' דקפיד קרא גבי מלך עד שיהיה ממש מקרב, ממוצע מאביו ואמו מישראל "

21. שו"ת חתם סופר חלק א (או"ח) סימן יב

"איך הומלך רחבעם בן שלמה ולא היתה אמו מישראל, שהיתה נעמה העמונית! ואפילו נתגיירה בצדק – מכל מקום הוא בעיני ממובחר שבאחריך...שאותו הבן אינו ממובחר שבאחריך שאין אמו מישראל...לא מצינו שלא הוזהר הוא שלא לשמש בכתר מלכות, אך עלינו האזהרה שלא נשימהו עללינו, והרי לא שמנוהו כי ירושה היא לו משימה ראשונה"

22. שו"ת ציץ אליעזר חלק יט סימן מז

"...כיון דהמלכות היר בירושה וא"צ מינוי חדש, אע"פ שאמו אינה מישראל – כשר למלכות, וראיה מרחבעם דהיה בן נעמה העמונית..."

23. דברים יז, טו

" שום תשים עליך מלך, אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בוֹ: מִקֶּרֶב אַחֶיךָ, תִּשֶׂים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ--לֹא תוּכַל לִתֵּת עֲלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי, אֲשֶׁר לֹא-אַחֶיךָ הוּא."

you shall be free to set a king over yourself, one chosen by the LORD your God. Be sure to set as king over yourself one of your own people; you must not set a foreigner over you, one who is not your kinsman.

24. אוצר המדרשים (אייזנשטיין) עמ' תקכ"ו

" מעשה בשלמה המלך ע"ה אשר היה שט בכל יום לרקיע לשמוע סודות מפי עזא ועזאל ולא היה לו פחד ואימה, וכל צבא מעלה היו כורעים ומשתחוים לפני הקדוש ברוך הוא והיו משבחים אותו שהעמיד מלך כזה בישראל, והיו ממלאים לו כל רצונו, שנאמר: וישב שלמה על כסא ה' למלך וגו', והיה מולך על העליונים והתחתונים וגזר והביאו אבנים וצרכי בנין לבית המקדש, וכשבקש השמיר היה מביאו אשמדאי מלכא דשידי בשלשלאות של ברזל וטבעת שחקוק עליו שם המפורש והיה תפוס אצלו ימים רבים אפילו אחר בנין בית המקדש, וכשגרמה החטא בקש ממנו שיתיר אותו והוא יגלה לו סוד אחד שהוא ענין גדול ונורא, והתירו ושאל ממנו שיתן לו טבעתו שהיה חקוק בו שם המפורש והוא האמינו כי הייתה סבה מאת ה' לשלם לו כפועלו על שעבר שלשה לאווין שילך ג' שנים בגלות, וכשלקח הטבעת השליכו לים ובא דג אחד ובלע אותו, אז השליכו ארבע מאות פרסאות בארץ העמים וגרשו מעל מלכותו ואבד כל תפארתו, כי השליכו למרחוק והיה שואל על הפתחים ואמר: אני שלמה הייתי מלך בירושלם, והיו משחקים מדיבורו והיו אומרים מלך כזה ישאל על הפתחים, ועמד בזה הצער שלש שנים על שעבר שלש מצוות התורה על: לא ירבה לו נשים ולא ירבה לו סוסים וכסף וזהב לא ירבה לו מאד, ונכשל בכלן, ובסוף הזמן הזה של שלש שנים רצה הקדוש ברוך הוא לרחם עליו למען דוד עבדו ולמען הצדקת נעמה בת מלך עמון שיתחבר אליה ויביאנה עמו לארץ ישראל ויצא ממנו משיח בן דוד, הביא הקדוש ברוך הוא לארץ עמון ובא לעיר המלוכה אשר שמה משכמם והיה עומד ברחוב העיר משכמם ומלצר המלך שר הטבחים שעושה ומבשל מאכל המלך בא לקחת מה שצריך לעשות למלאכתו ומצא את שלמה עומד שם ולקח אותו באנגריא שהולך מה שלקח, והולכיכוהו לבית התבשיל וראה מה שהוא עושה, ואמר שלמה שיעמוד עמו וישרתהו ואינו רוצה אלא המאכל בלבד, ונתרצה לו וישב עמו וישרתהו ויעזרהו, אחר איזה ימים אמר לו שיבשל למלך מאכלים כמנהגו כמו שהוא היה אומן גדול באלו המאכלים, ונתרצה לו המלצר, והוא (שלמה) עשה ובשל מעדני המלך וכשאכל המלך אותם המטעמים שהביאם המלצר וטעם אותם התבשילין שאל המלך למלצר: מי בשל אלו המאכלים שעד עתה לא

HIDDEN WOMEN IN THE BIBLE

with Chazan Arik Wollheim

הבאת לי כהם, וסיפר לו כל המאורע שאותו האדם בשלם, וציוה לעבדיו שיקראו אותו, ובא לפני המלך, ושאל לו אם רוצה אתה להיות לי מלצר ואמר: הן, ושלח את המלצר מלפניו ושם אותו במקומו לבשל לו כל מאכליו. ויהי אחר הדברים האלה ראתה אותו בת מלך עמון ושמה נעמה ואמרה לאמה שרצונה לקחת את האיש הזה המלצר לבעל, ואמה גערה בה ואמרה לה: יש במלכות אביך שרים רבים ונכבדים שתיקח אחד מהם הטוב בעיניך, ואמרה: איני רוצה אלא זה המלצר, והפצירה בה הרבה ולא הועיל שאמרה על כל פנים אין רצוני באיש אחר אלא בזה, עד שהוכרחה אמה לגלות הענין לבעלה המלך שרצון בתו הוא ליקח את המלצר לאיש, וכששמע זה הדבר חרה לו עד מאד ורצה להרוג את שניהם, אבל לא היה רצונו של הקדוש ברוך הוא ונעשה להם נס שנכמרו רחמי המלך עליהם ולא רצה לשפוך דם נקי וקרא לאחד מעבדיו וציוהו שיוליך אותם למדבר שמם ושם ימותו מאליהם, והסריס עשה כאשר ציוהו המלך והניחם במדבר והלך לדרכו אל המלך לשרתו כבראשונה, והם הלכו משם למצוא אוכל להחיות נפשם ובאו לעיר אחת שהייתה על שפת הים והוא הלך לבקש אוכל לנפשם ומצא דייגים מוכרים דגים וקנה אחד מהם והביא את הדג הזה לאשתו שתבשל אותו, וכשפתחה אותו הדג מצאה הטבעת בתוכו שחקוק עליו שם המפורש ונתנה את הטבעת הזו לבעלה, ותכף הכיר את הטבעת הזו ושם אותו באצבעו ותכף שב רוחו אליו ודעתו נתיישרה עליו ועלה לירושלם וגרש את האשמדאי וישב על כסא מלכותו וישם כתר מלכות בראשו, ואחר כך שלח לקרוא לאביה שהוא מלך בני עמון ואמר לו: למה הרגת שתי נפשות בלי רשות ופחד, ואמר: ח"ו שלא הרגתים אלא גרשתיים למדבר שמם ולא ידעתי מה נעשה בהם, אמר שלמה המלך ע"ה לו, ואם תראה אותם תוכל להכיר אותם? דע שאני המלצר ובתך אשתי ושלח לקראתה ובאה ונשקה ידיו והוא שמח שמחה גדולה והלך לו אל ארצו. תם מעשה בשלמה המלך ע"ה.

25. רמ"ע מפאנו מאמר אם כל חי חלק ג סימן ט

"... וכן מאלף נשים שגייר שלמה לא נתקבלה מכלן להעמיד ממלכת ישראל אלא נעמה העמונית שנשאת לו כשהיה בדלי דלות, ולא חזר למלכותו אלא בזכותה, ונמצא כתוב באגדה שאותה טבעת ששם המפורש חקוק עליה ונפתה שלמה לאשמדאי ונתנה לו כדאייתא בפרק מי שאחזו השליכה לים הגדול... סוף דבר זימן הקב"ה דג אחד ובלע אותה. ושלש שנים נטרד שלמה בעניותו על שעבר ג' לאוין לא ירבה לו נשים וסוסים וזהב ונכשל בכלן ונטרפה דעתו באבדן הטבעת עד שרחם עליו הקב"ה ונזדמן לפני מלך בני עמון ונעשה לו מלצר, ראתהו נעמה בתו וחשקה בו, ואביה הגלה את שניהם למדבר למען ימותו מיתת עצמם וידו אל תהיה בם, וזימנם הקב"ה לשפת הים ואותו הדג עלה לגורלם, ומידה של נעמה קבל שלמה תנחומין שנתנה לו הטבעת בקריעת הדג ותחי רוחו ומנדעיה עליה יתוב. ואין ספק שלא החמיץ שלמה מצוה רבתי הבאה לידי אלא תכף ומיד שחזק ונשתפה שם גייר אותה. ועדיין היו שניהם עניים מרודים. וזכתה יותר מרות שנקראת אם המלך סתם, כדאייתא בפרק הספינה והנעמה היא אם המשיח לדעת חז"ל ושמה יעיד על נעם ה' אלקינו..."

26. עבודה זרה מד ע"א

" דכתיב (שמואל ב יב, ל) וילחם יואב, בַּרְבֵּת בְּנֵי עַמּוֹן; וַיִּלְכְּדוּ, אֶת-עִיר הַמְּלוּכָה... וַיִּקַּח אֶת-עֶטְרֶת-מִלְכָם מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כֶּפֶר זָהָב, וַאֲבָן יָקָרָה, וַתְּהִי, עַל-רֹאשׁ דָּוִד;... אמר רב יהודה אמר רב ראוי לנח על ראש דוד רבי יוסי ברבי חנינא אמר אבן שואבת היתה בה דהות דרא לה רבי אלעזר אמר אבן יקרה היתה בה ששוה ככר זהב...א"ר יהושע בן לוי שהיה מניחה במקום תפילין והולמתו... א"ר יהודה אמר רב עדות הוא לבית דוד שכל הראוי למלכות הולמתו וכל שאינו ראוי למלכות אין הולמתו"

27. ירושלמי ברכות ב, ח

" דודי ירד לגנו לערוגת הבושם לרעות בגנים לא צורכה אלא דודי ירד לגנו לרעות בגנים. דודי זה הקב"ה. ירד לגנו זה העולם. לערוגת הבושם אילו ישראל. לרעות בגנים אילו אומות העולם. וללקוט שושנים אילו הצדיקים שמסלקן מביניהן. משלו משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו בן והיה חביב עליו יותר מדאי. מה עשה המלך נטע לו פרדס. בשעה שהיה הבן עושה רצונו של אביו היה מחזר בכל העולם כולו ורואה אי זו נטיעה יפה בעולם ונטה בתוך פרדסו. ובשעה שהיה מכעיסו היה מקצץ כל נטיעותיו. כך בשעה שישראל עושין רצונו של הקב"ה מחזר בכל העולם כולו ורואה אי זה צדיק באומות העולם ומביאו ומדבקו לישראל. כגון יתרו ורחב."

28. דברים י, יט

" וְאַהֲבַתְּם, אֶת-הַגֵּר: כִּי-גֵרִים הָיִיתֶם, בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם."

You too must befriend the stranger, for you were strangers in the land of Egypt.